

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 580/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. septembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA] [REDAKČIA], zastúpenej advokátom Mgr. Petrom Kupkom, Hlavná 23, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutiami Okresného úradu Trnava, odboru všeobecnej vnútornej správy spisových značiek: OU-TT-OVVS2-2017/009844, Pr. č. 262/2017 VI zo 4. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/009842, Pr. č. 256/2017, 257/2017 z 15. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/009846, Pr. č. 265/2017, 266/2017 VI zo 4. mája 2017 a 5. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/009582, Pr. č. 253/2017, 254/2017 z 10. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/010045, Pr. č. 280/2017, 281/2017 VI z 5. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/010046, Pr. č. 282/2017, 283/2017 z 10. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/010047, Pr. č. 274/2017, 275/2017 z 15. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/010048, Pr. č. 276/2017 VI, 277/2017 VI zo 4. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/010053, Pr. č. 278/2017, 279/2017 z 5. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/011193, Pr. č. 324/2017, 325/2017 z 5. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/011195, Pr. č. 320/2017, 321/2017 z 15. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/011197, Pr. č. 322/2017, 323/2017 z 10. mája 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA], o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. augusta 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutiami Okresného úradu Trnava, odboru všeobecnej vnútornej správy (ďalej len „okresný úrad“) spisových značiek: OU-TT-OVVS2-2017/009844, Pr. č. 262/2017 VI zo 4. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/009842, Pr. č. 256/2017, 257/2017 z 15. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/009846, Pr. č. 265/2017, 266/2017 VI zo 4. mája 2017 a 5. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/009582, Pr. č. 253/2017, 254/2017 z 10. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/010045, Pr. č. 280/2017, 281/2017 VI z 5. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/010046, Pr. č. 282/2017, 283/2017 z 10. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/010047, Pr. č. 274/2017, 275/2017 z 15. mája 2017; OU-TT-OVV2-2017/010048, Pr. č. 276/2017 VI, 277/2017 VI zo 4. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/010053, Pr. č. 278/2017, 279/2017 z 5. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/011193, Pr. č. 324/2017, 325/2017 z 5. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/011195, Pr. č. 320/2017, 321/2017 z 15. mája 2017; OU-TT-OVVS2-2017/011197, Pr. č. 322/2017, 323/2017 z 10. mája 2017 (ďalej spolu aj „napadnuté rozhodnutia“).

2. Sťažovateľka v sťažnosti uvádza, že ako navrhovateľka podala okresnému úradu *«ako správny orgán v súlade s § 68 ods. 1 a 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“)* návrhy na začatie konania o priestupku podľa § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch v spojení s § 21a ods. 1 zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“).

3. Okresný úrad napadnutými rozhodnutiami podľa § 76 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) zastavil konania týkajúce sa viacerých priestupkov podľa § 42a ods. 1 zákona o priestupkoch, ktorých sa mali dopustiť viacerí predstavitelia

Technickej univerzity v Trnave tým, že v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) nemali sprístupniť sťažovateľke ňou požadované informácie. Dôvodom na zastavenie bola skutočnosť, že skutky, o ktorých sa konalo, nie sú priestupkami.

4. Okresný úrad podľa sťažovateľky v konaniach o priestupkoch nepostupoval v súlade so zákonmi, nedodrжал zákonom stanovenú lehotu pre rozhodnutie, nezistil presne a úplne skutočný stav veci, nesprávne právne vec posúdil, a preto rozhodnutia, ktoré v konaniach vydal, sú podľa nej nezákonné.

5. Sťažovateľka je toho názoru, že okrem toho, že *«správny orgán nezistil presne a úplne skutočný stav veci a vec nesprávne právne posúdil, čo nie je predmetom tejto sťažnosti, namieta predovšetkým porušenie jej základného práva, ktoré bolo porušené tým, že správny orgán o konaniach nevedol spoločné konanie podľa § 57 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), čím porušil zákonnú povinnosť uloženú samotným § 57 zákona o priestupkoch ako aj (najmä) čl. 2 ods. 2 Ústavy»*, a tým porušil jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

6. Taktiež okresný úrad uložil sťažovateľke povinnosť uhradiť trovy konania v celkovej sume 368 €. V odôvodnení rozhodnutí sa však podľa jej názoru obmedzil na všeobecnú konštatáciu bez logického vysvetlenia zistených skutočností. Preto sťažovateľka tvrdí, že napadnuté rozhodnutia sú *„v celom rozsahu, vrátane výroku o trovách konania, nepresvedčivé a popierajú základné princípy spravodlivého procesu“*. V tejto súvislosti považuje za dôvodné poukázať na tú skutočnosť, že *„ak by správny orgán viedol spoločné konanie tak, ako mu to prikazuje § 57 zákona o priestupkoch, o trovách konaniach by voči konkrétnej osobe musel rozhodnúť len raz, t. j. v celkovej paušálnej výške najviac 16 eur podľa § 1 písm. a) Vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 411/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov konania o priestupku“*.

7. Sťažovateľka podala 14. júna 2017 proti napadnutým rozhodnutiam okresného úradu odvolania, ktoré, ako uvádza v sťažnosti, adresovala na *„nepríslušný orgán“*.

(ministerstvo vnútra Slovenskej republiky). Nepríslušný orgán listom č. SVS-OVS2-2017/022406 zo dňa 20. 06. 2017, podaným na poštovú prepravu dňa 27. 06. 2017, postúpil odvolanie sťažovateľky Okresnému úradu Trnava, odboru všeobecnej vnútornej správy.“.

8. Ako vyplýva zo sťažnosti a z jej príloh, okresný úrad upovedomením z 11. júla 2017 sťažovateľke oznámil, že všetky napadnuté rozhodnutia považuje za právoplatné, pretože jej odvolanie proti nim bolo „*prvostupňovému orgánu doručené až dňa 29. 06. 2017, teda po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Preštudovaním... podania dospel správny orgán k záveru, že uvedené podanie je možné chápať ako podnet na preskúmanie právoplatného rozhodnutia podľa § 65 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní... a z tohto dôvodu... postúpili vyššie uvedený spis vecne príslušnému správnomu orgánu v mimoodvolacom konaní.“.*

9. V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na to, že okresný úrad nesprávne považuje napadnuté rozhodnutia, a to konkrétne „*č. OU-TT-OVVS2-2017/009842, Pr. č. 256/2017, 257/2017 zo dňa 15. 05. 2017, č. OU-TT-OVVS2-2017/010046, Pr. č. 282/2017, 283/2017 zo dňa 10. 05. 2017, č. OU-TT-OVVS2-2017/010047, Pr. č. 274/2017, 275/2017 zo dňa 15. 05. 2017, č. OU-TT-OVVS2-2017/011195, Pr. č. 320/2017, 321/2017 zo dňa 15. 05. 2017, č. OU-TT-OVVS2-2017/011197, Pr. č. 322/2017, 323/2017 zo dňa 10. 05. 2017“* za právoplatné. Tieto rozhodnutia boli sťažovateľke doručené 12. júna 2017, a preto posledný deň lehoty na podanie odvolania (odovzdania na poštovú prepravu) pripadol podľa jej názoru na 27. jún 2017. Keďže Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako nepríslušný správny orgán odovzdalo jej podanie (odvolanie) na poštovú prepravu 27. júna 2017, je toho názoru, že v zmysle § 54 ods. 2 v spojení s § 27 ods. 2 a 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov tieto konkrétne rozhodnutia nenadobudli právoplatnosť a jej odvolanie vo vzťahu k nim je podané včas.

10. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní sťažnosť prijal na ďalšie konanie a rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutými rozhodnutiami okresného úradu, tieto rozhodnutia zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie. Zároveň

sťažovateľka žiada o priznanie finančného zadosťučinenia v sume 5 000 €, ako aj úhradu trov konania.

11. Sťažovateľka sa taktiež domáha, aby ústavný súd postupom podľa § 52 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nariadil dočasné opatrenie, ktorým odloží vykonateľnosť napadnutých rozhodnutí okresného úradu.

II.

12. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

13. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. Podľa tvrdenia sťažovateľky napadnutými rozhodnutiami okresného úradu došlo k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. V sťažnosti je výrazne oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania. Viazanosť ústavného súdu návrhom sa vzťahuje najmä na návrh výroku rozhodnutia, ktorého sa sťažovateľ domáha. Ústavný súd teda môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti (m. m. III. ÚS 2/05, II. ÚS 19/05, III. ÚS 398/2015), keď navyše znenie petitu sťažnosti vzhľadom na kvalifikované právne zastúpenie sťažovateľa nemá ústavný súd dôvod spochybňovať.

18. Týmito pravidlami sa ústavný súd spravoval aj pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky. V danom prípade to znamenalo, že predbežne prerokoval sťažnosť iba v rozsahu korešpondujúcom s návrhom na rozhodnutie vo veci samej (petitom), teda len vo vzťahu k napadnutým rozhodnutiam okresného úradu vydaným v správnom konaní, ktorými boli podľa § 76 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch zastavené priestupkové konania z dôvodu, že skutky, o ktorých sa konalo, neboli priestupkami.

19. Ústavný súd ďalej zdôrazňuje, že sťažovateľka (kvalifikovane zastúpená advokátom) v petite sťažnosti postup, resp. upovedomenie okresného úradu z 11. júla 2017 (ktorým jej bolo oznámené, že napadnuté rozhodnutia nadobudli právoplatnosť, lebo jej odvolania boli podané po lehote na odvolanie) nenapáda, a preto súc viazaný petitom (§ 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde) sa týmto postupom, resp. upovedomením zaoberať nemohol.

20. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ mohol domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným

spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (m. m. I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

21. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

22. Podľa § 81 ods. 4 zákona o priestupkoch pri priestupkoch, ktoré možno prejednať len na návrh, sa môže navrhovateľ odvolať len proti tej časti rozhodnutia, ktorá sa týka vyslovenia viny obvineného z priestupku alebo povinnosti navrhovateľa uhradiť trovy konania; môže sa tiež odvolať proti rozhodnutiu o zastavení konania (§ 76 ods. 2).

23. Podľa § 76 ods. 2 zákona o priestupkoch odvolanie proti rozhodnutiu o zastavení konania je prípustné len vtedy, ak bolo konanie zastavené podľa odseku 1 písm. a), b), c) a j); v týchto prípadoch sa rozhodnutie o zastavení konania účastníkom konania oznamuje; v ostatných prípadoch sa rozhodnutie o zastavení konania vyznačí v spise a účastníci konania sa o zastavení konania len upovedomia.

24. Podľa § 53 Správneho poriadku proti rozhodnutiu správneho orgánu má účastník konania právo podať odvolanie, pokiaľ zákon neustanovuje inak alebo pokiaľ sa účastník konania odvolania písomne alebo ústne do zápisnice nevzdal.

25. Podľa § 57 ods. 1 Správneho poriadku správny orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, môže o odvolaní sám rozhodnúť, ak odvolaniu v plnom rozsahu vyhovie a ak sa rozhodnutie netýka iného účastníka konania ako odvolateľa alebo ak s tým ostatní účastníci konania súhlasia.

Podľa § 57 ods. 2 Správneho poriadku ak nerozhodne správny orgán, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal, o odvolaní, predloží ho spolu s výsledkami doplneného konania a so spisovým materiálom odvolaciemu orgánu najneskôr do 30 dní odo dňa, keď mu odvolanie došlo, a upovedomí o tom účastníka konania.

26. Podľa § 58 ods. 1 Správneho poriadku ak osobitný zákon neustanovuje inak, odvolacím orgánom je správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správne orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal.

27. Napadnuté rozhodnutia okresného úradu mohla sťažovateľka v súlade s § 81 ods. 4 zákona o priestupkoch v spojení s § 53 Správneho poriadku napadnúť odvolaním (čo aj urobila). Zároveň podľa poučenia, ktoré bolo ich súčasťou, boli tieto rozhodnutia preskúmateľné súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

28. Z uvedeného je zrejmé, že právomoc preskúmať napadnuté rozhodnutia okresného úradu mal predovšetkým správny orgán nadriadený správne orgánu, ktorý napadnuté rozhodnutie vydal v konaní o podanom odvolaní. Skutočnosť, že sťažovateľka podala odvolania po uplynutí zákonom určenej lehoty (hoci je toho názoru, že proti niektorým konkrétnym rozhodnutiam okresného úradu tak urobila včas, avšak upovedomenie okresného úradu z 11. júla 2017 touto sťažnosťou nenapáda) v dôsledku čoho ju okresný úrad týmto upovedomením informoval, že napadnuté rozhodnutia nadobudli právoplatnosť a že jej odvolania boli posúdené ako podnet na preskúmanie právoplatného rozhodnutia podľa § 65 ods. 1 Správneho poriadku, a preto bola vec postúpená vecne príslušnému správne orgánu v mimoodvolacom konaní, nespôsobila zánik právomoci príslušného odvolacieho orgánu na prieskum napadnutých rozhodnutí okresného úradu, zabránila len jej efektívnemu využitiu zo strany sťažovateľky. Keďže však existoval iný orgán, ktorý bol oprávnený preskúmať namietané porušenie práv sťažovateľky napadnutými rozhodnutiami okresného úradu, ústavný súd vychádzajúc z čl. 127 ods. 1

ústavy zastáva záver o nedostatku svojej právomoci na ich prieskum na podklade sťažnosti doručenej ústavnému súdu, a preto aj z tohto dôvodu sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

29. Nad rámec uvedeného ústavný súd konštatuje, že ak sa sťažovateľka domnieva, že upovedomením okresného úradu z 11. júla 2017 mohlo dôjsť k ujme na jej subjektívnych právach ako účastníčky administratívneho konania (že bola ukrátená na svojich subjektívnych právach), mohla a mala v zákonnej lehote uplatňovať na správnom súde svoje právo na súdnu ochranu toho práva alebo právom chráneného záujmu, ktoré bolo podľa jej názoru správnym orgánom porušené alebo priamo dotknuté, a to všeobecnou správnu žalobou podľa § 177 a nasl. zákona č. 162/2015 Z. z. Správneho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov [pozri § 7 písm. e) v spojení s § 61 písm. a) Správneho súdneho poriadku]. Zo sťažnosti sa dá usudzovať, že sťažovateľka správnu žalobu nepodala, t. j. nevyužila právny prostriedok ochrany svojich práv, ktorý jej zákon na ochranu jej práv účinne poskytuje.

30. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky (o nariadení dočasného opatrenia) stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2017